

35502
GK-88

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-1086/2241/4162
Konu : Yazılı soru önergesi

09/06/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 18/12/2013 tarihli ve 43452547-120.07-155601 sayılı yazı,
b) 10/01/2014 tarihli ve 5500/10622 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/35502 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAG
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-1086/2240/4161

Konu : Yazılı soru önergesi

.09/06/2014

Sayın Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/35502 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

1- "Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler" kenar başlıklı 6. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde, "Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerini korumak üzere her türlü koruyucu tedbirin alınması zorunludur.",

2- "Çocuk kapalı ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 11. maddesinde, "(1) Çocuk tutukluların ya da çocuk eğitimevlerinden disiplin veya diğer nedenlerle kapalı ceza infaz kurumlarına nakillerine karar verilen çocukların barındırıldıkları ve firara karşı engelleri olan iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, eğitim ve öğretime dayalı kurumlardır.

(2) Oniki-onsekiz yaş grubu çocuklar, cinsiyetleri ve fizikî gelişim durumları göz önüne alınarak bu kurumların ayrı ayrı bölümlerinde barındırılırlar.

(3) Bu hükümlüler, kendilerine özgü kurumun bulunmadığı hâllerde kapalı ceza infaz kurumlarının çocuklara ayrılan bölümlerine yerleştirilirler. Kurumlarda ayrı bölümlerin bulunmaması hâlinde, kız çocukları kadın kapalı ceza infaz kurumlarının bir bölümünde veya diğer kapalı ceza infaz kurumlarının kendilerine ayrılan bölümlerinde barındırılırlar.

(4) Bu kurumlarda çocuklara eğitim ve öğretim verilmesi ilkesine tam olarak uyulur.",

3- "Çocuk eğitimevleri" kenar başlıklı 15. maddesinde, "(1) Çocuk eğitimevleri; çocuk hükümlüler hakkında verilen cezaların, hükümlülerin eğitilmeleri, meslek edinmeleri ve yeniden toplumla bütünleştirilmeleri amaçları güdülerek yerine getirildiği tesislerdir. Bu kurumlarda firara karşı engel bulundurulmaz; kurum güvenliği iç güvenlik görevlilerinin gözetim ve sorumluluğunda sağlanır.

(2) Kurum içinde veya dışında herhangi bir eğitim ve öğretim programına devam eden ve onsekiz yaşını dolduran çocukların, eğitim ve öğretimlerini tamamlayabilmeleri bakımından yirmibir yaşını bitirinceye kadar bu tesislerde kalmalarına izin verilebilir.

(3) Haklarında tutuklama kararı bulunanlar ile 11 inci madde kapsamına girenler hariç olmak üzere, bu tesislerde bulunan çocuk hükümlüler kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmezler.",

4- "Hükümlünün barındırılması ve yatırılması" kenar başlıklı 63. maddesinde, "(1) Tehlikeli hâli bulunan hükümlü ancak bir veya üç kişilik odalarda, diğer hükümlüler ise kurumun fizikî yapısı, kapasite durumu ve güvenlik gerekleri göz önüne alınarak cezaevi yönetimi tarafından belirlenecek sayıda mahkûmun kalabileceği odalarda barındırılırlar.

(2) Her hükümlüye yöresel iklime uygun nitelikte tek tip yatak ve yeterli sayıda yatak takımı verilir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

(3) Kadınların erkeklerle, hükümlülerin tutuklularla, çocukların yetişkinlerle, örgüt veya çıkar amaçlı örgüt suçluları ile terör suçlularının Kanunda sayılan hâller dışında bir araya gelmelerine ve bağlantı kurmalarına izin verilmez.

(4) Oda ve kısımlarda iklim koşulları göz önüne alınarak yeterli yer, ışık, ısınma, havalandırma ve hijyen sağlanır.",

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Belirtilen düzenlemeler doğrultusunda, ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutukluların barınma, sağlık, güvenlik gibi haklarının korunması için gerekli tedbirler alınmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında yaşandığı iddia olunan tüm işkence ve kötü muamele iddiaları titizlikle soruşturulmakta, bu konuda tüm ilgililerce şikâyetlerin gereğine tevessül edilmektedir. Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Kanun olmak üzere, ilgili tüzük, yönetmelik ve genelge hükümlerine göre işlem yapılmaktadır.

Bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri, adli ve idarî merciler, sivil toplum kuruluşları, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve uluslararası kuruluşlarca denetlenmektedir. Bu çerçevede, hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından belirli aralıklarla, haberli ve habersiz olarak ziyâret edilen kurumlarda, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları başta olmak üzere, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili görülen aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Kurumlarda barındırılan tüm hükümlü ve tutukluların kurum uygulamalarına karşı şikâyet hakkı bulunmaktadır. Hükümlü ve tutukluların resmî kurumlara yazdığı dilekçeleri herhangi bir denetime tâbi tutulmamakta, şikâyetler Bakanlığımıza iletildiğinde gerekli incelemeler titizlikle yapılarak yasal gereği yerine getirilmektedir. Görevlilerin kusurundan kaynaklanan mağduriyet doğması durumunda, ilgili Cumhuriyet başsavcılığı tarafından adli veya idarî soruşturmalar yapılmakta, gerektiğinde Bakanlığımızca müfettiş veya kontrolör görevlendirilmektedir.

III- Çocuklara ilişkin gerek ulusal ve gerekse uluslararası mevzuatta, çocukların yetişkinlerden, tutukluların da hükümlülerden ayrı olarak tutulmaları gerekliliği hükme bağlanmıştır. Bu konudaki hukukî düzenlemeler çerçevesinde, tutuklu çocuklar kendilerine ait kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk kapalı ceza infaz kurumunun olmadığı illerde, yetişkin ceza infaz kurumlarının çocuklar için ayrılmış bölümlerinde, tutuklu kız çocukları için çocuk kapalı ceza infaz kurumlarında ayrı bir kısım bulunmadığı takdirde, bunlar da kadın kapalı ceza infaz kurumlarının kendilerine ayrılan bölümlerinde barındırılmaktadırlar.

Hükümlü çocukların tamamı çocuk eğitimevlerinde barındırılmakta olup, bu kapsamda hükümlü kız çocukları da İzmir Çocuk Eğitimevine sevk edilmektedir. Yargılaması devam eden tutuklu çocuklar için Ankara, İzmir ve Maltepe Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumları olmak üzere 3 müstakil kapalı ceza infaz kurumu; hükümlü çocuklar için de Ankara ve Denizli/Bozkurt çocuk eğitimevi olmak üzere 2 çocuk eğitimevi bulunmaktadır. 150 kişi kapasiteli İstanbul Çocuk Eğitimevi ise 17/01/2014 tarihinde hizmete açılmıştır.

Öte yandan, çocuk ve gençlik kapalı ceza infaz kurumlarında ihmal ve istismar olaylarının önüne geçilmesi amacıyla grup liderliği uygulamasına geçilmiş ve bu uygulama ile pedagojik eğitim almış infaz koruma memurları arasından seçilen bir personelin,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

zamanının tümünü sorumlu olduğu çocuklarla birlikte geçirmesi amaçlanmıştır. Bu sayede çocuklara gündelik yaşam becerileri kazandırma, eğitim, spor, sosyal kültürel faaliyetlerle bireysel ve grup psiko-sosyal destek programlarına katılmaları sağlanmaktadır. Ayrıca, akran zorbalığı gibi çocuklar arasında meydana gelebilecek istismar davranışlarının önlenmesi için de gerekli önlemler alınmaktadır.

Çocukların fiziksel, zihinsel, psikolojik ve sosyal gelişim özellikleri ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, müstakil çocuk ceza infaz kurumlarının sayısının artırılması amacıyla, 2012-2017 malî yatırım programı kapsamında Diyarbakır, Çorlu, Konya, Hatay, Tarsus ve Kayseri’de çocuk ve gençlik kapalı ceza infaz kurumu; İzmir, Elazığ ve Erzurum’da 140 kişi kapasiteli çocuk eğitimevi yapımı plânlanmıştır.

Söz konusu kurumlar fizikî ve mimarî özellikleri itibarıyla çocukların eğitim ve rehabilitasyon faaliyetlerine uygun olarak yapılmakta olup, her üniteye tek kişilik 9 oda bulunmaktadır. Ünitelerde ayrıca, 9 kişinin birlikte zaman geçirdiği televizyon izleme, yemek yeme, masa tenisi ve benzeri faaliyetlerin yapıldığı ortak yaşam alanı bulunmaktadır. Hükümlü ve tutuklu çocukların barındırıldığı odalarda her birinin kendisine ait tuvaleti, banyosu, çalışma masası, yatağı ve dolabı bulunmakta olup, özel yaşam alanları haricindeki kısımlar modern güvenlik sistemleri ile kontrol edilmektedir.

IV- İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

1- Soru önermesine konu olayda adı geçen tutuklu mağdurun, 29/12/2010 tarihinde kuruma teslim alındığı, gözlem ve sınıflandırmaya tâbi tutularak ertesi gün idare ve gözlem kurulu kararıyla durumuna uygun odaya yerleştirildiği,

2- Kurumda güvenlik kamera sisteminin bulunduğu, kurumdaki hükümlü ve tutukluların koşullarının ortak kullanım alanlarının 24 saat izlendiği ancak, havalandırma bahçeleri, tutukluların yataklarının bulunduğu odaları ile tuvalet ve banyolarda kamera olmadığı, acil durumlarda görevlilere ulaşmak için odada ikaz butonunun bulunduğu, odalarda kalan tutukluların butona basarak görevlileri haberdar etme imkânının olduğu,

3- Kurumda, her gün sabah ve akşam olmak üzere en az 40 personel ve nöbetçi müdürlerden oluşan ekiplerce bizzat koşullara girilerek sayım yapıldığı, ayrıca hükümlü ve tutukluların kapalı görüş, spor, kurs ve atölye çalışmaları gibi etkinlikler için koşullardan çıkarıldığı, ARDEF Projesi kapsamında olan koşutta mesai saatlerinde sürekli bir memurun görevlendirildiği, görevli infaz ve koruma memurunun, koşutta kalan tutukluların yeniden topluma kazandırılmaları faaliyetleri çerçevesinde sabah kahvaltısı, kitap okuma, sabah toplantısı gibi çeşitli etkinlikler ile tutukluların herhangi bir sorunlarının olup olmadığı konusunda görüşmeler yaptığı,

4- Hükümlü ve tutukluların, olağan ve olağanüstü olarak yaşadıkları sorun ve sıkıntılarla ilgili olarak, kurumda görüşme yapabilecekleri 2 psikolog ve 1 sosyal çalışmacı bulunduğu, hükümlü ve tutukluların dilekçe yazarak da görevli personelle görüşme yapmalarının her zaman mümkün olduğu,

5- İddia edilen olayın öğrenildiği tarihe kadar geçen 4 ay 20 gün süre boyunca söz konusu mağdurun cinsel istismar olayına karışan diğer iki tutukluyla aynı koşutta kaldığı, koşutta bulunanların aynı suç grubunda bulundukları ve fizikî yapılarının da benzer olduğu, mağdurun herhangi bir sıkıntısında bunu görevlilere her zaman söyleme fırsatının bulunduğu, olayın öğrenildiği tarihe kadar böyle bir olayın vuku bulacağına dair herhangi bir durumun gözlemlenmediği, olayın oluş şekli dikkate alındığında kurum idaresince olay öncesi ve

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

sonrası gerekli her türlü takip kontrol gözetim ve güvenlik işlemlerinin yapıldığı, bu olayla ilgili idarenin her hangi bir kusur ve ihmalinin bulunmadığı,

6- Mağdurun, kaldığı koğuştan sorumlu ARDEF memuruna, koğuşta fiili livataya uğradığını beyan etmesi üzerine ifadesi alınması için koğuştan çıkarıldıktan ve kurum psikoloğu ile görüşürüldükten sonra kurum revirinde doktora muayene ettirildiğı, alınan ifadeler ve doktor raporuna istinaden, olayla ilgili olarak aynı tarihte Kartal Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulduğı, koğuşta kalanlar hakkında disiplin soruşturması yapıldığı ve tutuklulardan birine 4 gün odaya kapatma, diğerine ise 1 gün odaya kapatma disiplin cezası verildiğı ve adli yönden de Üsküdar Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi nezdinde dava açıldığı,

7- Soru önergesine konu olan olayla ilgili olarak kurum personeli hakkında idarî soruşturma yapıldığı, ancak kurum disiplin amirliğinin kararıyla, personel hakkında "ceza verilmesine yer olmadığına" karar verildiğı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAG
Bakan